

نام آموزشگاه:	پایه دهم دوره متوسطه (نوبت دوم)	درس: فارسی ۱
	نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
	شمار دانش آموز:	تاریخ امتحان:
www.elmgram.ir		
بارم	شرح سوالات	
۱/۵	<p>قلمروی زبانی (۷ نمره)</p> <p>معنی واژه های مشخص شده را با توجه به عبارت و شعر بنویسید.</p> <p>الف) خواست کزان <u>ورطه</u> بشق <u>قدم</u> در کشد ب) هر که داد از خویشان بدهد از داور <u>مستغنی</u> باشد. ج) این جا آینه ی <u>تجلی</u> همه تاریخ است. ح) نه تسلیم و سازش، نه <u>تکریم</u> و خواهش خ) ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان <u>برین</u> پیوند خورده ای.</p>	
۰/۵	<p>(ب) املاي واژگان (۱/۵ نمره)</p> <p>نادرستی های املايي را در عبارت های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید.</p> <p>الف) ازیال و قارب به زیر آمد، از پستی پشت گذشت ب) وقتی که بیرون آمدیم هر که در مصلخ گرمابه بود همه بر پای خاسته بودند و نمی نشستند.</p>	
۱	<p>املاي درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید و در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>الف) در خطاب آدمی ناطق بدی ب) (تمايز- تمايض) میان خدا و خوشبختی قائل مشو و همه خوشبختی خود را در همین دم قرار ده ج) کمان را بمالید رستم به چنگ ه) سر نیزه را سوی سهراب کرد در نوای طوطیان (هاذق- حاذق) بدی به (شست- شصت) اندر آورده تیر خدنگ عنان و (ثنان- سنان) را پر از تاب کرد.</p>	
۰/۵	<p>با فعل خواهید پرسید(با حفظ شخص) امر و مضارع اخباری آن را بنویسید.</p>	
۰/۵	<p>در جمله ی زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>« <u>ناتانائیل</u>، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.</p>	
۰/۵	<p>هسته و وابسته گروه اسمی "سرور آزادگان" را بنویسید.</p>	

۰/۵	از دو جمله زیر کدام جمله (ساده/ مرکب) است مشخص کنید؟ الف) از همه درس های حفظی بیست می گرفت. ب) همه حیرت کردند که آفتاب از کدام سمت برآمده که خسرو کیف همراه آورده است.	۷
۰/۵	درباره کاربرد کلمه "را" در بیت زیر توضیح دهید. هدیه ها می داد هر درویش را تا بیابد نطق مرغ خویش را	۸
۰/۵	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. بشدتیزرهام با خود و گیر همی گرد رزم اندر آمد به ابر	۹
۰/۵	معادل معنایی و هم آوای واژه داخل کمانک را بنویسید؟ کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید (قضا) همی بردش تا به سوی دانه و دام	۱۰
۰/۵	مترادف واژه های مشخص شده را بنویسید؟ الف) خاک مظهر فقر مخلوق در برابر <u>غنا</u> ی خالق است. ب) بپوشید <u>درع</u> سواران جنگ نبود اندر آن کار جای درنگ	۱۱
۰/۵	قلمروی ادبی (۵ نمره) الف) آرایه های ادبی (۳ نمره) در عبارت و شعر زیر آرایه های ادبی « تشبیه » و « استعاره » را بیابید. الف) چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانند بودیم. ب) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد	۱۲
۰/۲۵	واژه مشخص شده در بیت زیر چه نوع آرایه ادبی دارد؟ من آزاده از <u>خاک</u> آزادگانم گل صبر می پرورد دامن من	۱۳
۰/۲۵	قافیه بیت زیر چه نوع آرایه ی ادبی دارد؟ چون بسی ابلس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست	۱۴
۰/۵	مفهوم کنایی قسمت مشخص شده در بیت زیر را بنویسید؟ چو سهراب شیراوژن او را بدید بخندید و <u>لب</u> را به دندان گزید.	۱۵

۱	<p>هر یک از عبارات و اشعار گروه الف را با توجه به آرایه های موجود در گروه ب متصل کنید.</p> <table border="1" data-bbox="165 129 1447 584"> <thead> <tr> <th data-bbox="165 129 410 197">ب</th> <th data-bbox="410 129 1447 197">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="165 197 410 264">(۱) جان بخشی</td> <td data-bbox="410 197 1447 264">الف) شود کوه آهن چو دریای آب</td> </tr> <tr> <td data-bbox="165 264 410 331">(۲) اغراق</td> <td data-bbox="410 264 1447 331">ب) تو را جنوب نامیدم. ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران</td> </tr> <tr> <td data-bbox="165 331 410 454">(۳) اضافه تشبیهی</td> <td data-bbox="410 331 1447 454">ج) با صدای بلند می گفت: الهها! صد هزار مرتبه شکر که «شکر نعمت، نعمت افزون کند.»</td> </tr> <tr> <td data-bbox="165 454 410 584">تضمین</td> <td data-bbox="410 454 1447 584">د) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینه مومنین درخششی عجیب دارد.</td> </tr> </tbody> </table>	ب	الف	(۱) جان بخشی	الف) شود کوه آهن چو دریای آب	(۲) اغراق	ب) تو را جنوب نامیدم. ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران	(۳) اضافه تشبیهی	ج) با صدای بلند می گفت: الهها! صد هزار مرتبه شکر که «شکر نعمت، نعمت افزون کند.»	تضمین	د) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینه مومنین درخششی عجیب دارد.	۱۶
ب	الف											
(۱) جان بخشی	الف) شود کوه آهن چو دریای آب											
(۲) اغراق	ب) تو را جنوب نامیدم. ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران											
(۳) اضافه تشبیهی	ج) با صدای بلند می گفت: الهها! صد هزار مرتبه شکر که «شکر نعمت، نعمت افزون کند.»											
تضمین	د) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینه مومنین درخششی عجیب دارد.											
۰/۵	<p>در شعر زیر میان واژه ها مشخص شده چه آرایه ای را در ذهن تداعی می کند؟</p> <p>الف) ابر و باد مه و خورشید فلک در کارند ب) هر دونی خوردند از یک آبخور</p> <p>تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری این یکی خالی و آن پر از شکر</p>	۱۷										
۱	<p>مصرع دوم بیت های زیر را تکمیل کنید.</p> <p>الف) از این خطی نغز پدram پاک ب).....</p> <p>هژیران جنگ آور روزکین</p>	۱۸										
۱	<p>کدام مصرع ادامه ابیات است آن ها را مشخص کنید.</p> <p>الف) ز کس جز خداوندشان بیم نیست ب) به مردی به میدان نهادند روی ج) بداندیش را آتش خرمن اند</p> <p>به فرهنگشان حرف تسلیم نیست جهان شد از ایشان پر از گفت و گوی نگهبان دین، حافظ کشورند</p>	۱۹										
۱	<p>قلمروی فکری (۸ نمره)</p> <p>الف) معنی و مفهوم شعر (۲ نمره)</p> <p>معنی ابیات زیر را به نثر ساده امروزی بنویسید</p> <p>الف) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان ب) برآشفت سهراب و شد چون پلنگ</p> <p>نگاه دار سر رشته تا نگه دارد چو بدخواه او چاره گر بد به جنگ</p>	۲۰										
۱	<p>ب) مفهوم عبارات مشخص شده را در ابیات زیر بنویسید؟</p> <p>الف) پیاده ندیدی که جنگ آورد ب) عنان را بیچید گرد آفرید</p> <p>سرسرکشان زیر سنگ آورد سمند سرافراز بر دژ کشید</p>	۲۱										

۱/۵	معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) و او را با وزیر صحبتی بودی و این (مرد) پارسی هم دست تنگ بود وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند ب) ضربتی سخت بر دیده حریف نواخت به صدمتی که جهان تیره شد پیش آن نامدار لاجرم سپر بینداخت و از میدان بگریخت	۲۲
۰/۵	در متن زیر مفهوم عبارت مشخص شده را بنویسید. اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود	۲۳
۰/۵	مثل گندم نمای جو فروش مباش، آدمی را از چه بر حذر می دارد؟	۲۴
۰/۵	در عبارت زیر نویسنده بر چه چیزی تاکید دارد؟ برای من خواندن، این که شن ساحل ها نرم است کافی نیست می خواهم پای برهنه ام این نرمی را حس کند. به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بیهوده است.	۲۵
۰/۵	مفهوم بیت زیر را بنویسید. مپندار این شعله افسرده گردد که بعد از من افروزد از مدفن من	۲۶
۰/۵	در بیت زیر جنگ سواران به چه معناست؟ به سهراب بر تیر باران گرفت چپ و راست جنگ سواران گرفت.	۲۷
۰/۵	دریافت خود را از سروده زیر بنویسید؟ با بدن کم نشین که صحبت بد آفتابی بدین بزرگی را گرچه پاکی تو را پلید کند لکه ای ابر ناپدید کند.	۲۸
۰/۵	با توجه به بیت زیر چرا رستم از رهام برآشفت؟ تهمتن بر آشفت و با طوس گفت که رهام را جام باده است جفت	۲۹
۰/۵	چرا نویسنده معتقد است که همه تاریخ اینجا(جبهه) حاضر است، بدرو حنین و عاشورا اینجاست؟	۳۰
۰/۵	در سروده زیر ای سرزمینی که زخاکت خوشه های گندم می روید و پیامبران بر می خیزند. الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟ ب) مقصود از خوشه های گندم چیست؟	۳۱